Europees Parlement
2024-2029

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0224

Verslechterende situatie van politieke gevangenen in Belarus, met name de zaak van Aljaksandra Poelinovitsj

Resolutie van het Europees Parlement van 18 juni 2026 over de verslechterende situatie van politieke gevangenen in Belarus, met name de zaak van Aljaksandra Poelinovitsj (2026/2766(RSP))

Het Europees Parlement,

– gezien zijn eerdere resoluties over Belarus,

– gezien artikel 150, lid 5, en artikel 136, lid 4, van zijn Reglement,

A. overwegende dat de 16-jarige Aljaksandra Poelinovitsj in januari 2024 werd aangehouden in de zaak van de “Zwarte nachtegalen”, die verband hield met het spuiten van graffiti als daad van verzet tegen de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, en dat zij vervolgens in een strafcel belandde, waar haar de toegang tot rechtsbijstand en de steun van haar ouders werden ontzegd; overwegende dat zij in een rechtszaak achter gesloten deuren is veroordeeld tot een gevangenisstraf van meer dan tien jaar en daarna op een “terroristenlijst” is gezet;

B. overwegende dat de zaak van Poelinovitsj laat zien hoe de Belarussische autoriteiten antiterrorismewetgeving gebruiken om jongeren om politieke redenen strafbaar te stellen;

C. overwegende dat het regime van Loekasjenka politieke tegenstanders, mensenrechtenverdedigers, journalisten, vakbondsleden, studenten, nationale minderheden en burgers die hun fundamentele vrijheden uitoefenen, stelselmatig onderdrukt; overwegende dat 853 politieke gevangenen nog steeds willekeurig en onder onmenselijke omstandigheden worden vastgehouden;

D. overwegende dat de gevallen van Dzjanis Ivasjyn, Pavel Belavoes, Ihar Alinevitsj, Volha Majorava, Alena Lazartsjyk, Aljaksandr Frantskevitsj, Viktar Snehoer, Edoeard Babaryka, Mikalaj Awtoechovitsj, Oeladzimir Hoendar, Iryna Melcher, leden van de families Rezanovitsj en Karsakow, Stsjapan Latypaw, Vjatsjaslaw Aresjka en vele anderen, de ernstige achteruitgang van de

gezondheid en de verwoestende gevolgen van onmenselijke detentieomstandigheden, langdurige isolatie en het ontzeggen van adequate medische zorg illustreren;

E. overwegende dat artikel 411 van het Wetboek van Strafrecht van Belarus stelselmatig wordt ingezet tegen politieke gevangenen om hun gevangenisstraf willekeurig te verlengen op basis van verzonnen disciplinaire overtredingen, waardoor een mechanisme van onbepaalde detentie en dwang is gecreëerd; overwegende dat sinds 2020 meer dan 80 politieke gevangenen op grond van deze bepaling zijn veroordeeld, sommigen van hen herhaaldelijk; overwegende dat artikel 411 wordt gebruikt om gedetineerden te chanteren, hen te dwingen gratie te vragen aan het regime, deel te nemen aan propaganda-activiteiten of samen te werken met de autoriteiten, en dat het een instrument van psychologische foltering en politieke onderdrukking is geworden;

1. eist de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van Poelinovitsj en alle politieke gevangenen, hun volledige rehabilitatie en het volledige herstel van hun rechten; verklaart zich nogmaals onverminderd solidair met alle politieke gevangenen en hun families;

2. dringt er bij de autoriteiten op aan een einde te maken aan alle vormen van mishandeling van politieke gevangenen, eenzame opsluiting, de ontzegging van medische zorg en toegang tot advocaten en familie, en dwangarbeid, en om onderzoek te doen naar sterfgevallen in gevangenschap en beschuldigingen van foltering;

3. spreekt zich in de meest krachtige bewoordingen uit tegen de politiek gemotiveerde vervolging van Belarussen, met name de gevangenneming van minderjarigen zoals Poelinovitsj; hekelt het misbruik van wetgeving ter beteugeling van terrorisme en extremisme om protestuitingen tegen de oorlog, afwijkende meningen van jongeren en solidariteit met Oekraïne strafbaar te stellen en vreedzame afwijkende meningen te onderdrukken, en met name de ernstige aanklachten tegen jongeren die bedoeld zijn om hen te intimideren; roept ertoe op een einde te maken aan de lijsten van terroristen en extremisten; dringt er bij de Belarussische autoriteiten op aan het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind na te leven;

4. veroordeelt het systematische misbruik van artikel 411 van het Wetboek van Strafrecht van Belarus als instrument voor politieke vervolging en willekeurige verlenging van straffen; roept op tot de onmiddellijke intrekking van dit artikel; eist de vrijlating en volledige juridische rehabilitatie van alle personen die op grond van deze bepaling zijn veroordeeld; is ernstig bezorgd over de ongeveer 50 politieke gevangenen die nog steeds op grond van artikel 411 vastzitten en wier leven en gezondheid ernstig in gevaar zijn als gevolg van langdurige detentie, eenzame opsluiting en andere

vormen van onmenselijke en vernederende behandeling;

5. erkent dat de VS inspanningen leveren om politieke gevangenen vrij te laten; onderstreept echter dat deze vrijlatingen van gevangenen zijn ingegeven door bezorgdheid van het regime over het economisch voortbestaan van het land en niet gepaard gaan met politieke veranderingen of hervormingen die een normalisering van de betrekkingen zouden kunnen rechtvaardigen; dringt erop aan dat vrijlating van alle politieke gevangenen en beëindiging van de repressie voorwaarden blijven voor een politieke dialoog en economische samenwerking; eist dat er een einde wordt gemaakt aan de gedwongen deportatie van vrijgelaten politieke gevangenen en aan de onderdrukking van hun familieleden;

6. dringt er bij de EU, haar lidstaten en internationale partners op aan om nog meer inspanningen te leveren om ervoor te zorgen dat alle politieke gevangenen worden vrijgelaten, onder meer door ambassadeurs van het regime op het matje te roepen om openheid van zaken te geven over de omstandigheden en de verblijfplaats van gevangenen, door bij politieke gevangenen de vinger aan de pols te houden, door humanitaire visa te verstrekken en door te zorgen voor rehabilitatie en praktische en financiële steun;

7. verzoekt de Raad de gerichte sancties tegen alle personen en entiteiten die verantwoordelijk zijn voor politiek gemotiveerde vervolgingen, repressie en foltering uit te breiden en op te voeren en die strikt te handhaven;

8. verzoekt de EU en haar lidstaten ondersteuning te bieden bij het documenteren van door het regime van Loekasjenka gepleegde misdrijven, ook op VN-niveau, en ervoor te zorgen dat er meer verantwoording wordt afgelegd dankzij internationale mechanismen, waaronder de door Litouwen bij het ICC ingediende aanklacht en onderzoeken en nationale procedures op basis van extraterritoriale en universele jurisdictie;

9. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de VV/HV, de Raad, de Commissie, de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten en de feitelijke autoriteiten van Belarus.